

**PRIORITERADE
FÖRENKLINGAR
FÖR FÖRETAG INOM
BESÖKSNÄRINGEN**

VISITA

SVENSK BESÖKSNÄRING

ÅTTA PRIORITERINGAR FÖR ATT FÖRENKLA FÖRETAGANDE I BESÖKSNÄRINGEN

Företagen i besöksnäringen är belastade av många och ofta krångliga regler som tar tid att hantera, medför kostnader och försvårar bedrivandet av verksamheten. Regler är viktiga för att skapa sund konkurrens och ett bra företagsklimat, men lagar och regler som belastar företagen på ett onödigt eller felaktigt sätt behöver förenklas eller avskaffas.

Internationella jämförelser visar att Sverige halkar efter andra länder när det kommer till regelförenklingar. Detta beror till stor del på att det nationella regelförenklingsarbetet har avstannat. Det arbetet behöver återupptas med förnyad kraft, höga ambitioner och tydliga mål. Arbetet behöver dessutom samordnas bättre mellan olika nivåer, som till exempel regering, myndigheter och kommuner. Företagen behöver färre och enklare regler som tillämpas på ett mer enhetligt och rättssäkert sätt.

De förenklingar som Visita prioriterar kan du läsa om på följande sidor.

FÖRENKLA OCH MINIMERA FÖRETAGENS UPPGIFTSLÄMNANDE

Att driva företag inom besöksnäringen medför återkommande kontakter med många olika myndigheter och ett omfattande uppgiftslämnande. Att behöva lämna samma uppgifter flera gånger är betungande för företagen. Det tar tid och kostar pengar som istället skulle kunna läggas på verksamheten.

Lagar, regler och myndigheternas verksamheter måste utformas och tillämpas på ett sätt som minimerar företagens administrativa börda och gör det enkelt.

Företag ska inte behöva lämna samma uppgifter till myndigheter flera gånger och till flera olika ställen!

AVSKAFFA KRAVEN PÅ PERSONALLIGGARE

I skatteförfarandelagen finns bestämmelser om att företag i bland annat restaurangbranschen ska anteckna verksamma personer i en personalliggare.

Om ett företag har missat att skriva in någon i personalliggaren blir det skyldigt att betala en kontrollavgift till Skatteverket. Avgiften är minst 12 500 kronor första gången och minst 25 000 kronor om ytterligare brister hittas inom ett år.

Under åren 2007-2015 betalade företagare mer än 258 miljoner kronor i kontrollavgifter till Skatteverket för misstag gällande personalliggaren eller certifierade kassaregister (se nedan). Detta är företag där ingen misstänker att det förekommit någon svart arbetskraft eller annat fusk.

Skatteverket kan inte svara på vilken effekt personalliggarna har eller hur många skattebrott som uppdagats med hjälp av personalliggarna har. HUI Research har i rapporten ”Personalliggares effekter på lönerapporteringen i restaurang- och frisörbranschen” konstaterat att systemet med personalliggare är ineffektivt. Trots detta har systemet utvidgats och skärpts ytterligare de senaste åren.

Systemet med personalliggare innebär att företag tvingas betala kontrollavgifter för rent administrativa misstag istället för att resurser satsas på att komma åt verkligt skattefusk.

FÖRBÄTTRA OCH FÖRTYDLIGA ALKOHOLLAGEN

Den nu gällande alkohollagen trädde i kraft 2011 och de erfarenheter Visita och våra medlemsföretag har av den visar att flera brister behöver åtgärdas för att ytterligare förbättra regelverket. Bland de förändringar och/eller förtydliganden som behöver göras finns följande.

- Det så kallade matkravet måste moderniseras och anpassas till nutiden. Alkohollagens krav på tillhandahållande av lagad eller på annat sätt tillredd mat innebär att det måste finnas ett flertal förätter, huvudrätter och desserter att välja bland. Det är inte rimligt att generellt kräva ett sådant matutbud. Det är heller inte meningsfullt att som nu ställa krav på att tillståndshavare ska kunna tillhandahålla mat under hela serveringstiden, oavsett tid på dygnet och oavsett om det kan förväntas att någon kommer att beställa mat.
- Kravet på att företrädare för den som söker serveringstillstånd ska avlägga kunskapsprov måste ses över och förtydligas. Företrädare för bolag som sedan tidigare har ett välskött serveringstillstånd ska inte tvingas avlägga ett nytt kunskapsprov bara för att de startar och ansöker om serveringstillstånd för en ny verksamhet i ett nytt bolag.
- Bestämmelsen om så kallat cateringstillstånd har i vissa fall tolkats som att tillståndet endast kan omfatta servering i lokaler, det vill säga inomhus. Detta är en orimlig tolkning som saknar stöd i förarbetena till lagstiftningen. Alkohollagen behöver förtydligas så att det klargörs att servering med stöd av cateringstillstånd får ske även utomhus.
- Sänk kravet på den serveringsansvariges ålder från 20 till 18 år.

AVSKAFFA KRAVET PÅ "DANSTILLSTÅND"

Idag krävs ett så kallat danstillstånd för att gäster på till exempel restaurang, nattklubb och bar ska få dansa. Ansökan görs hos polisen och kostar 700 kronor. Om någon dansar på ett ställe som saknar danstillstånd måste ägaren se till att dansen upphör, annars kan det betraktas som en anordnad danstillställning och företagaren riskerar att drabbas av böter eller fängelse i högst sex månader.

Visita anser att det är hög tid att denna förlegade lagstiftning upphör. Självklart ska människor som vill dansa få göra det utan att polisen godkänner det i förväg och utan att företagaren riskerar att drabbas av böter eller fängelse.

Det bör inte vara en polisiär uppgift att kontrollera om människor dansar.

I juni 2018 överlämnades promemorian "Tillstånd till offentlig tillställning" (Ds 2018:20) till regeringen. Utredningen föreslår i första hand – trots att riksdagen redan 2016 gav uttryck för att danstillståndet ska avskaffas – att tillståndskravet ska vara kvar för vissa danstillställningar. Visita bedömer att detta förslag i praktiken innebär att danstillståndet behålls och att de gränsdragningar som ska göras blir praktiskt taget omöjliga att genomföra.

I utredningen finns dock även ett alternativt och konkret förslag på hur kravet på danstillstånd helt kan avskaffas. Så nu finns möjligheten att slopa danstillståndet en gång för alla!

TILLÅT GÅRDSFÖRSÄLJNING AV ALKOHOLDRYCKER

En viktig del i turismens och besöksnäringens utveckling är att erbjuda upplevelser av olika slag. I andra länder i Europa och övriga världen kan man med självklarhet resa runt och smaka och köpa med sig olika drycker – ofta vin, men även öl eller destillerade drycker. Gårdsbesöken kan i sig vara själva ”reseanledningen” (exempelvis vid en vinresa). Det är rimligt att även de besökare som kommer till Sverige kan göra samma sak här.

Ett tillåtande av gårdsförsäljning av alkoholdrycker skulle stärka besöksnäringens konkurrenskraft och sannolikt även produktutvecklingen av drycker. Försäljning från dryckesproducerande gårdar skulle dessutom gynna landsbygden genom kompletterande inkomster och fler arbetstillfällen.

GÖR EFTERHANDSBETALNING AV TILLSYNSAVGIFTER TILL REGEL

Företag inom besöksnäringen betalar många olika avgifter till myndigheter i samband med ansökningar och tillstånd. Exempel på sådana är avgifterna för tillsyn enligt alkohol-, livsmedels- och miljölagstiftningen.

Att en avgift ska motsvaras av en motprestation måste anses vara en självklarhet rent allmänt, men det är också en laglig förutsättning för att avgiften inte ska utgöra en otillåten beskattning. Således måste det också vara huvudregel att myndigheterna tar ut avgifter från berörda företag först när motprestationen – i detta fall tillsynen – faktiskt är utförd.

Visita förespråkar därför en ordning som tillämpas exempelvis inom ramen för den så kallade "Rättviksmodellen" och anser att det i gällande regelverk bör göras till en tydlig grundprincip att tillsynsavgifter ska debiteras företagen i efterhand.

Efterhandsbetalning av tillsynsavgifter bör göras till regel och Rättviksmodellen bör införas i alla Sveriges kommuner!

AVSKAFFA KRAVET PÅ HOTELLTILLSTÅND

För ungefär 50 år sedan tillkom hotellagen, som bland annat kräver att den som bedriver hotell- eller pensionatverksamhet måste ha tillstånd från polisen och att föreståndaren måste vara godkänd.

Ansökan kostar 3 700 kronor. Den som driver verksamhet utan tillstånd eller godkänd föreståndare kan dömas till böter.

Numera finns andra regler om bland annat brandskydd och tillsyn som säkerställer att verksamheten bedrivs på ett säkert sätt. Att just drift av hotell och pensionat till skillnad från annan näringsverksamhet kräver särskilt tillstånd från polisen är ologiskt.

Hotellagens bestämmelser och krav är onödiga och bör upphävas eller ersättas med ett enklare förfarande, exempelvis anmälningsplikt

AVSKAFFA KRAV PÅ BYGGLOV FÖR HUSVAGNAR, HUSBILAR OCH VILLAVAGNAR PÅ CAMPINGPLATSER

Enligt nu gällande bestämmelser i plan- och bygglagen (PBL) krävs bygglov för bland annat säsongsuppställda husvagnar, husbilar och villavagnar. Dessa anses nämligen vara byggnader om de står uppställda under längre tid än ”en normal semesterperiod”. Tolkningen av hur lång en sådan period är varierar mellan landets kommuner, men vanligen anses den vara 5-6 veckor. Därefter krävs bygglov.

Dessa regler måste snarast ändras och moderniseras så att de tillämpas lika över landet, inte äventyrar möjligheten till säsongsbodande på campingplatser för turister och andra gäster och inte försvårar och hindrar bedrivandet och utvecklingen av campingföretagens verksamheter.

VISITA

SVENSK BESÖKSNÄRING

Box 3546, 103 69 Stockholm, T +46 8 762 74 00